

Sygnatura akt IV U 96/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 04-09-2023 r.

Sąd Rejonowy w Koninie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Jarosław Konowalski

po rozpoznaniu w dniu 04-09-2023 r. w Koninie

na posiedzeniu niejawnym w trybie art. 15zszs2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

znak (...) z dnia 23.02.2022 r.

w sprawie M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu M. K. prawo do jednorazowego odszkodowania w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 27.07.2021 r.

w wysokości 47 % (czterdzieści siedem procent) stałego uszczerbku na zdrowiu.

sędzia Jarosław Konowalski

Sygnatura akt IV U 96/22

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 lutego 2022 r. (znak : (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił M. K. przyznania prawa do jednorazowego odszkodowania z uwagi na nieuznanie zdarzenia z dnia 27 lipca 2021 r., za wypadek przy pracy, argumentując, że nie została wskazana przyczyna zewnętrzna zdarzenia.

Odwołanie od decyzji złożył ubezpieczony domagając się jej zmiany podkreślając, że zdarzenie z dnia 27 lipca 2021 r. spełnia przesłanki uznania go za zdarzenie wypadkowe uprawniające do przyznania wnioskowanego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Decyzją z dnia 14 października 2021 r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił M. K. przyznania prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego z uwagi na nieuznanie zdarzenia z dnia 27 lipca 2021 r. za wypadek przy pracy.

Sąd Rejonowy w Koninie wyrokiem z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie o sygn. akt IV U 408/21 zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 14 października 2021 r. w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego od dnia 27 lipca 2021 r. do 08 września 2021 r. (pkt 1) oraz zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty (pkt 2).

Wskutek upływu przewidzianego do wniesienia apelacji wyrok z dniem 02 kwietnia 2022 r. stał się prawomocny.

Sąd ustalił, co następuje:

M. K. jest zatrudniony u A. K. – A. D. na stanowisku pomocnik cieśli. W dniu 27 lipca 2021 r. odwołujący rozpoczął pracę o godzinie 7:00 jako cieśla na budowie położonej w S. D. na osiedlu (...) pod G.. Do jego podstawowych obowiązków należało m.in. układanie więźby dachowej, docinanie, obróbka, kotwiczenie skręcanie elementów drewnianych oraz wszelkie prace związane z montażem więźby dachowej. Wykonywanie tych obowiązków odbywa się na wysokości powyżej 3 m. W dniu zdarzenia odwołujący zaczął wchodzić po drabinie na strop budynku, wchodząc po szczeblach. Nagle znajdując się już wówczas na drabinie na wysokości około 3 metrów odwołujący stracił równowagę i spadł z drabiny na posadzkę. Odwołujący spadł na posadzę betonową przednią częścią ciała uderzając rękoma, głową i nogami w posadzkę. Na miejsce zdarzenia została wezwana karetka pogotowia oraz lotnicze pogotowie ratunkowe które zabrało odwołującego do szpitala w P.. W czasie zdarzenia odwołujący był ubrany w odzież roboczą, obuwie ochronne, hełm ochrony oraz inną wymaganą odzież ochroną. Odwołujący miał aktualne przeszkolenie z zakresu bhp oraz ważne badania lekarskie do pracy na stanowisku oraz został poinformowany o ryzyku zawodowym na stanowisku pracy i znał instrukcję stanowiskowe.

W protokole ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, pracodawca odwołującego uznał to zdarzenie za wypadek przy pracy. Jako przyczyny techniczne wypadku ustalił złe stąpniecie na szczebel drabiny. Z kolei jako przyczyny ludzkie ustalił pośpiech, niedostateczną koncentrację uwagi podczas wchodzenia oraz zaskoczenie i utratę równowagi.

U odwołującego z ortopedycznego stanu zdrowia w związku ze zdarzeniem z dnia 27 lipca 2021 r. wystąpiło złamanie końców dalszych obu kości promieniowych oraz zerwanie ścięgna głowy prostej mięśnia czworogłowego uda lewego.

Przebyte urazy z ortopedycznego stanu zdrowia spowodowały powstanie stałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 10 % na którą składa się uszczerbek w wysokości 5 % wg. pozycji 122a, w oparciu o załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. tj. za przebyte złamanie końca dalszego prawej kości promieniowej wyleczonego z ograniczeniem ruchomości nadgarstka oraz uszczerbek w wysokości 5 % wg. pozycji 147 ww. załącznika za przebyte zerwanie ścięgna głowy prostej mięśnia czworogłowego uda lewego wyleczone z pozostawieniem blizny pooperacyjnej oraz z ograniczeniem ruchomości kolana lewego.

U odwołującego z neurologicznego stanu zdrowia w związku ze zdarzeniem z dnia 27 lipca 2021 r. rozpoznano złamanie kości czaszki (czołowej lewej, skroniowej lewej, skrzyła kości klinowej i zatoki klinowej), złamanie stropu i ścian oczodołu lewego oraz zatoki szczękowej lewej, stłuczenie płata czołowego z krwiakiem podtwardówkowym nad płatem czołowym i skroniowym po stronie lewej oraz następstwa późne istniejące pod postacią cerebrastenii pourazowej.

Przebyte urazy z neurologicznego stanu zdrowia spowodowały powstanie stałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 25 % na którą składa się uszczerbek w wysokości 10 % wg. pozycji 2, w oparciu o załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. tj. za złamanie kości czaszki – czołowej lewej, skroniowej lewej, skrzydła kości klinowej i zatoki klinowej oraz za złamanie stropu i ścian oczodołu lewego oraz zatoki szczękowej lewej, uszczerbek w wysokości 10 % za stłuczenie płata czołowego lewego z krwawieniem podtwardówkowym nad płatem czołowym i skroniowym po stronie lewej stanowiące powikłania towarzyszące uszkodzeniem wymienionym w pozycji 2 i w oparciu o § 8.3 i pozycji 4 ww. załącznika oraz następstwa późne aktualnie istniejące pod postacią Cerebrastenii pourazowej wg. pozycji 10a, w oparciu o ww. załącznik w wysokości 5 %.

U odwołującego z laryngologicznego stanu zdrowia w związku z zdarzeniem z dnia 27.07.2021 r. rozpoznano uraz kilku kości czaszki ze złamaniem w obrębie tych kości. Dodatkowo w wyniku tego urazu doszło do uszkodzenia szkieletu chrzęstno – kostnego nosa oraz do zaburzeń węchu w związku z urazem przedniego dołu czaszki.

Przebyte urazy z laryngologicznego stanu zdrowia spowodowały powstanie stałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 12 % na którą składa się uszczerbek w wysokości 5 % wg. pozycji 20d, w oparciu o załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. tj. z tytułu utraty powonienia w następstwie uszkodzenia przedniego dołu czaszkowego oraz uszczerbek w wysokości 7 % z powodu pourazowego skrzywienia przegrody nosa i zniekształcenia nosa.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów:

opinii biegłego ortopedy P. S. (k.14-16), opinii biegłego neurologa Z. R. (k.39-45), opinii biegłej sądowej laryngolog J. Z. – O. (k.63), dokumentacji medycznej odwołującego przedłożonej w toku postępowania (k.39, 61), dokumentów znajdujących się w aktach ZUS oraz akt sprawy IV U 408/21.

Wartość dowodowa dokumentów nie budziła wątpliwości sądu nie była również kwestionowana przez strony.

Sąd ocenił opinię biegłych sądowych ortopedy, neurologa i laryngologa jako przekonujące i zasługujące na uwzględnienie. Wnioski opinii biegłych zostały oparte na podstawie analizy dokumentacji medycznej i badaniu odwołującego. Dokonując oceny opinii biegłych sądowych uznać należało, że wydane w sprawie opinie są pełne, jasne i poprawnie metodologicznie i mające potwierdzenie w zapisach z dokumentacji medycznej odwołującego. Sąd nie dopatrywał się jakichkolwiek przyczyn dla których opinie te miałyby utracić walor wiarygodnego dowodu w sprawie, tym bardziej, że żadna ze stron nie kwestionowała wniosków opinii biegłych neurologa i laryngologa. Z kolei odnośnie zarzutów stawianych wobec opinii biegłego ortopedy przez organ rentowy wskazać należy, iż podnosił on, że w protokole nr (...) r. ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy wskazano szereg urazów jakie doznał odwołujący na skutek wypadku, jednakże nie wskazano by doznał uszkodzenia mięśnia czworogłowego uda lewego. Wobec tego stwierdzić należy, że ujęty przez biegłego uszczerbek na zdrowiu został niewłaściwie ustalony. W tym zakresie podkreślić należy, iż protokół nr (...) r. ustalenia okoliczności nie może stanowić pełnej podstawy do ustalenia jakich ostatecznie urazów doznał odwołujący w wyniku zdarzenia z dnia 27.07. 2021 r. Fakt, iż we wspomnianym protokole ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy nie zawarto wprost urazu zerwania ścięgna głowy prostej mięśnia czworogłowego uda lewego nie znaczy wcale, że odwołujący takiego urazu nie doznał. Z protokołu powypadkowego wynika, że odwołujący doznał szerokich urazów wielomiejscowych. Odwołujący po wypadku odczuwał dolegliwości bólowe w lewym stawie kolanowym i takie dolegliwości odnotowywał już lekarz leczący odwołującego na początku września 2021 r. Odwołujący przeszedł w związku z tym zabieg operacyjny szycia ścięgna mięśnia czworogłowego uda. Brak jest informacji, że odwołujący miałby przejść zabieg operacyjny w związku ze schorzeniami, które miały miejsce przed czy bez związku z przedmiotowym wypadkiem, wobec czego uznać należało, że zakwalifikowany przez biegłego sporny uraz także pozostaje w związku z zdarzeniem z 27.07.2021 r.

Wspomnieć również należy, iż biegły sądowy ortopeda w sporządzonej przez siebie opinii zawarł informację o ustaleniu u odwołującego stałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 15 %, przy czym na wspomniany uszczerbek biegły dwukrotnie uznał uszczerbek w wysokości 5 % wg. pozycji 122A, załącznika do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. tj. za przebyte złamanie końca dalszego prawej kości promieniowej wyleczonego z ograniczeniem ruchomości nadgarstka. Literalna treść opinii wskazywała by zatem, iż biegły ortopeda ustalił u odwołującego stały uszczerbek na zdrowiu w łącznej wysokości 15 % przy czym z uwagi na dwukrotnie zawarcie informacji o ustaleniu odwołującego 5 % uszczerbku z pozycji 122A za przebyte złamanie końca dalszego prawej kości promieniowej wyleczonego z ograniczeniem ruchomości nadgarstka sąd ustalił, iż w rzeczywistości odwołujący z ortopedycznego stanu zdrowia doznał stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 10 %.

Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie odwołującego oraz świadków N. C. oraz T. S., albowiem dotychczas zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy, gdyż kwestie istotne z punktu widzenia żądania odwołującego zostały już dostatecznie wyjaśnione i nie miały znaczenia dla sprawy.

Sąd zważył, co następuje :

Przesłanki decydujące o uznaniu zdarzenia za wypadek przy pracy, od których zależy przyznanie prawa do świadczeń z tytułu wypadków przy pracy określa ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2002 r., nr 199, poz. 1673 z późn. zm. dalej jako: „ustawa wypadkowa”). Artykuł 3 ust. 1 ustawy wypadkowej stanowi, że za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 3) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było czy urazy, których doznał odwołujący w wyniku zdarzenia z dnia 27.07.2021 r. zostały wywołane przyczyną zewnętrzną.

Organ rentowy, zarówno na etapie przedsądowym, jak i w trakcie niniejszego postępowania, podnosił zarzut co do tego, że zdarzenia nie należy zakwalifikować jako wypadek przy pracy albowiem nie stwierdzono przyczyny zewnętrznej wypadku.

W uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 11 lutego 1963 r. w sprawie III PO 15/62 opublikowanej w OSNC 1963/10/216 Sąd Najwyższy wskazał, że „przyczyną sprawczą - zewnętrzną zdarzenia może być każdy czynnik zewnętrzny (tzn. niewynikający z wewnętrznych właściwości człowieka), zdolny wywołać w istniejących warunkach szkodliwe skutki. W tym znaczeniu przyczyną zewnętrzną może być nie tylko narzędzie pracy, maszyna, zwierzę, siły przyrody, lecz także czyn innego osobnika, a nawet praca i czynność samego poszkodowanego. Tak więc za przyczynę zewnętrzną należy uznać zarówno działanie maszyny uszkadzającej ciało, jak i uderzenie spadającego przedmiotu, podźwignięcie się pracownika, niezręczny ruch jego ręki powodujący uderzenie i jej uszkodzenie, jak wreszcie potknięcie się na gładkiej nawet powierzchni i złamanie nogi.”. Podobny pogląd wyraził również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28.01.1998 r. w sprawie II UKN 483/07 opublikowanym w OSNP 1999/2/64: „zewnętrzną przyczyną sprawczą wypadku przy pracy może być każdy czynnik zdolny wywołać w istniejących warunkach zdarzenie powodujące skutki w postaci śmierci lub urazu zdrowotnego. Jest to impuls powodujący wypadek i wyzwalający w jego toku czynnik zewnętrzny powodujący uraz lub śmierć. W każdym razie może to być - powodujące uszkodzenie ciała - działanie sił przyrody, narzędzi pracy, maszyn, spadającego przedmiotu; czyn innej osoby, jak również zwiniona lub mimowolna czynność samego poszkodowanego (np. potknięcie się, odruch, upadek - nawet na gładkiej powierzchni), byleby nie zachodziły podstawy do stwierdzenia, że wypadek został spowodowany wyłącznie schorzeniem tkwiącym w organizmie pracownika, łączącym się choćby ze skłonnością do omdleń lub zakłóceń równowagi” (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11.02.1963 r., zasada prawna, III PO 15/62, OSNC 1963 nr 10, poz. 215 oraz wyroki z dnia 16.06.1980 r., III PR 33/80, LEX nr 14532 i z dnia 28.04.2005 r., I UK 257/04, LEX nr 390131).

Biorąc pod uwagę powyższe należy zauważyć, że z okoliczności wypadku wynika, że odwołujący źle ułożył stopę na szczeblu drabiny przez co noga się ześlizgnęła na szczeblu drabiny powodując jego upadek. Z akt sprawy nie wynika, że aby zdarzenie to zostało spowodowane przyczyną wewnętrzną. Ubezpieczony nie chorował na schorzenia, które mogłyby wiązać się z zasłabnięciem czy utratą przytomności. Do wypadku doszło na skutek złego ustawienia stopy, czyli odruchu samego odwołującego i brak jest jednoznacznych dowodów, aby było to spowodowane stanem zdrowia

odwołującego. Jest to zdarzenie losowe, chwilowe, mogące się przytrafić każdemu człowiekowi, a nie związane z wewnętrzną przyczyną tkwiącą w organizmie człowieka.

Organ rentowy nie powołał się przy tym na żadne okoliczności, które pozbawiłyby ubezpieczonego świadczeń z ubezpieczenia – jak chociażby rażące niedbalstwo (art. 21 ustawy wypadkowej), nie wykazano również żadnych przyczyn (schorzeń) wynikających wprost z organizmu ubezpieczonego, które miałyby stanowić przyczynę wewnętrzną wypadku.

Zdarzenie z dnia 27.07.2021 r. winno być zakwalifikowane ze względu na nagłość, przyczynę zewnętrzną i związek z pracą jako wypadek przy pracy.

Na marginesie należy dodać, że w sprawie IV U 408/21 tutejszego sądu odwołujący ubiegał się o przyznanie prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego gdzie również kwestią sporną było zaliczenie zdarzenia z 27.07.2021 r. za wypadek przy pracy odwołanie M. K. okazało się być uzasadnione i skutkowało przyznaniem mu prawa do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego.

Zgodnie z art. 11 ustawy wypadkowej ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

Wysokości stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się według załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002 r., w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania.

Stwierdzenie okoliczności istotnych dla rozpoznania sprawy w zakresie ustalenia uszczerbku na zdrowiu wymagało wiadomości specjalnych, jakimi Sąd nie dysponował i musiało znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłego sądowego, w tym wypadku lekarza z ortopedii. Jak wynika z opinii biegłych sądowych u odwołującego doszło do powstania na skutek wypadku przy pracy stałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 47 %.

Całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego przemawiał za uznaniem tych opinii jako rzeczowych, spójnych i wyprowadzającej logiczne wnioski końcowe i Sąd nie dopatrywał się jakichkolwiek przyczyn, dla których miałyby utracić walor wiarygodnego dowodu w sprawie. Zwrócić należy uwagę, że odwołujący był badany przez trzech niezależnych biegłych i wszystkie trzy opinie w sposób jednoznaczny wskazują na istnienie u odwołującego stałego uszczerbku na zdrowiu. Z opinii biegły ortopedy ostatecznie wynika, iż odwołujący doznał stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 10 %. Z kolei opinii biegłego neurologa wynika, iż odwołujący w wyniku przedmiotowego zdarzenia doznał stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 25 %, natomiast z opinii biegłej laryngolog wprost wynika, iż odwołujący w wyniku tego zdarzenia doznał stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 12 %. Tym samym łączny uszczerbek na zdrowiu odwołującego M. K. doznany w wyniku obrażeń doznanych w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 27.07.2021 r., wyniósł 47 % (10 + 25 + 12). Sąd pragnie podkreślić, że specyfika dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Stąd też przy ocenie opinii biegłych lekarzy sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w tej opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego (wyrok Sądu Najwyższego z 13 października 1987 r. II URN 228/87, PiZS 1988/7/62).

Mając powyższe na względzie, na podstawie powołanych przepisów w oparciu o art. 477¹⁴ §2 k.p.c. sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że uznał zdarzenie z dnia 27 lipca 2021 r., za wypadek przy pracy i przyznał M. K. prawo do jednorazowego odszkodowania w wysokości odpowiadającej 47 % stałego uszczerbku na zdrowiu.

sędzia Jarosław Konowski